Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 26. 9. 2011, sp. zn. 29 Cdo 3298/2011, ECLI:CZ:NS:2011:29.CDO.3298.2011.1

Číslo: 50/2012

Právní věta: Podá-li vlastník žalobu o vyklizení nemovitosti proti oprávněnému držiteli, dochází dnem zahájení řízení ke stavení běhu vydržecí doby jen za předpokladu, že žalobě bylo vyhověno pravomocným soudním rozhodnutím.

Soud: Nejvyšší soud

Datum rozhodnutí: 26.09.2011

Spisová značka: 29 Cdo 3298/2011

Číslo rozhodnutí: 50

Číslo sešitu: 4

Typ rozhodnutí: Rozsudek

Hesla: Incidenční spory, Konkurs, Poplatky soudní, Vydržení

Předpisy: § 112 obč. zák.
§ 134 obč. zák.

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Rozsudkem ze dne 2. 3. 2010, ve znění usnesení ze dne 20. 4. 2010 rozhodl M ě s t s k ý s o u d v Praze o žalobě žalobců a) Ing. E. R. a b) I. P., směřující proti žalovanému Ing. T. Z., jako správci konkursní podstaty úpadce S., a. s., tak, že ze soupisu majetku konkursní podstaty úpadce vyloučil spoluvlastnické podíly žalobců o velikosti jedné ideální poloviny na nemovitostech označených ve výroku (dále též jen „sporné nemovitosti“), se všemi součástmi a příslušenstvím (bod I. výroku) a rozhodl o nákladech řízení (body II. a III. výroku).

Soud při posuzování důvodnosti žalobou uplatněného nároku vyšel zejména z toho, že:

> *1) Pozdější úpadce (jako prodávající) uzavřel dne 31. 5. 1996 se žalobci (jako kupujícími) kupní smlouvu o prodeji sporných nemovitostí (dále též jen „kupní smlouva“) do spoluvlastnictví žalobců. Účinky vkladu vlastnického práva žalobců k nemovitostem podle kupní smlouvy (v rozsahu jedné ideální třetiny nemovitostí u žalobce a/ a dvou ideálních třetin nemovitostí u žalobce b/) nastaly k 4. 6. 1996.*
>
> *2) Kupní smlouvu podepsali za prodávajícího S. A., J. S. a M. M.*
>
> *3) Na základě kupní smlouvy uzavřené mezi žalobci dne 14. 3. 2002 byl s účinky ke dni 18. 3. 2002 proveden vklad vlastnického práva žalobců k nemovitostem do katastru nemovitostí tak,*

že k uvedenému datu byli oba zapsáni jako rovnodílní podíloví spoluvlastníci sporných nemovitostí.

4) V obchodním rejstříku měl pozdější úpadce ke dni uzavření kupní smlouvy zapsáno tříčlenné představenstvo ve složení: S. A., Ing. M. B. a J. S. Způsob jednání jménem společnosti byl zapsán tak, že za společnost jedná představenstvo, a to buď společně všichni členové představenstva, anebo samostatně jeden člen představenstva, který k tomu byl představenstvem písemně pověřen. Tamtéž bylo uvedeno, že podepisování za společnost se uskutečňuje buď společně všemi členy představenstva nebo společně předsedou nebo místopředsedou a jedním člen představenstva, anebo samostatně jedním členem představenstva, který k tomu byl představenstvem písemně pověřen.

5) Článek 17 stanov pozdějšího úpadce v době uzavření kupní smlouvy určoval, že představenstvo má tři členy (odstavec 1), že člen představenstva může z funkce odstoupit písemným prohlášením doručeným představenstvu, přičemž výkon jeho funkce končí dnem, kdy odstoupení projednala nebo měla projednat valná hromada (odstavec 4), a představenstvo volí ze svého středu předsedu a místopředsedu (odstavec 6).

6) Mimořádná valná hromada pozdějšího úpadce, konaná 14. 5. 1996, projednala a schválila odstoupení M. B. z funkce člena představenstva a novým členem představenstva schválila M. M.

7) Na mimořádném zasedání představenstva pozdějšího úpadce, konaném 20. 5. 1996, byl zvolen předsedou představenstva S. A. a místopředsedou představenstva J. S.

8) Usnesením Krajského obchodního soudu v Praze ze dne 27. 3. 1997 byl k uvedenému datu vymazán jako dosud zapsaný člen představenstva pozdějšího úpadce M. B. a jako člen představenstva pozdějšího úpadce byl zapsán M. M.

9) Žalovaný dne 18. května 2009 oznámil žalobcům, že sporné nemovitosti sepsal do konkursní podstaty úpadce pro neplatnost kupní smlouvy.

10) Rozsudkem ze dne 28. 6. 1999, který nabyl právní moci dne 17. 5. 2000, zamítl Obvodní soud pro Prahu 4 žalobu, kterou se pozdější úpadce domáhal proti žalobcům určení neplatnosti kupní smlouvy pro rozpor s ustanovením § 45 odst. 1 zákona č. 92/1991 Sb., o podmínkách převodu majetku státu na jiné osoby (pro absenci potřebného souhlasu vlády České republiky) a vydání sporných nemovitostí.

Na tomto základě soud uzavřel:

I. Ke způsobu jednání a podepisování za pozdějšího úpadce.

Vzhledem k okolnostem podpisu kupní smlouvy by lpění na požadavku dodržení ustanovení § 13 odst. 2 zákona č. 513/1991 Sb., obchodního zákoníku, ve znění účinném do 30. 6. 1996, bylo formalistické.

II. K vydržení.

I kdyby kupní smlouva nebyla platná (jelikož ji nepodepsaly osoby oprávněné k tomu podle tehdejšího zápisu v obchodním rejstříku), žalobci by vlastnické právo ke sporným nemovitostem vydrželi, neboť za daných okolností nelze pochybovat o tom, že žalobci byli v dobré víře, že vlastnictví nabyli kupní smlouvou.

III. Ke kupní ceně.

Soud nezkoumal pochybnosti žalovaného o výši kupní ceny, když ten netvrdil, že jde o skutečnost způsobující neplatnost kupní smlouvy.

K odvolání žalovaného V r c h n í s o u d v Praze rozsudkem ze dne 29. 6. 2011 změnil rozsudek soudu prvního stupně tak, že vylučovací žalobu zamítl (první výrok) a rozhodl o nákladech řízení před soudy obou stupňů (druhý a třetí výrok).

Odvolací soud již na straně žalované o věci jednal a rozhodl vůči JUDr. J. L., jež se v mezidobí stala novou správkyní konkursní podstaty namísto Ing. T. Z. (na základě usnesení Městského soudu v Praze dne 4. 5. 2010, ve spojení s usnesením Vrchního soudu v Praze ze dne 11. 6. 2010).

Odvolací soud – vycházeje z téhož skutkového základu věci – dospěl následujícím (od soudu prvního stupně z valné části odlišným) závěrům:

I. Ke způsobu jednání a podepisování za pozdějšího úpadce.

V intencích ustanovení § 13, § 28 odst. 1 písm. e) a § 191 odst. 1 obch. zák. a ve světle závěrů obsažených v rozsudku Nejvyššího soudu ze dne 26. 6. 2001, sp. zn. 29 Cdo 3025/2000 (jde o rozhodnutí uveřejněné v časopise Soudní judikatura číslo 11, ročník 2001, pod číslem 137, jež je – stejně jako další rozhodnutí Nejvyššího soudu zmíněná níže – veřejnosti dostupné i na webových stránkách Nejvyššího soudu) nemohla osoba, která jako člen statutárního orgánu nebyla zapsána do obchodního rejstříku, jednat před 1. 7. 1996 jménem společnosti.
Vzhledem k závěrům obsaženým v rozsudku Nejvyššího soudu ze dne 20. 10. 2010, sp. zn. 29 Cdo 2636/2009, platí, že podepsal-li kupní smlouvu za pozdějšího úpadce jako třetí (v době podpisu nezapsaný /rozuměj v obchodním rejstříku/) člen představenstva M. M., není tato smlouva úkonem pozdějšího úpadce a ten jí proto není a nebyl vázán. Nevznikl mu ani závazek převést spornou věc na žalobce. Nedošlo-li k převodu sporné věci na žalobce, nesvědčí žalobcům z titulu kupní smlouvy jakékoliv právo k věci.

II. K překážce věci pravomocně rozhodnuté.

Rozsudek ve věci vedené u Obvodního soudu pro Prahu 4 pod sp. zn. 28 C 323/98, nevytváří (jak se domnívají žalobci) překážku věci pravomocně rozhodnuté ve smyslu ustanovení § 159a zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu, když žaloba na určení neplatnosti kupní smlouvy byla zamítnuta pro nedostatek naléhavého právního zájmu na požadovaném určení a v rozsahu, v němž bylo žalováno na plnění (vydání věci), řešil soud otázku platnosti kupní smlouvy jen jako otázku předběžnou.

V projednávané věci nadto nebylo důvodu zabývat se platností kupní smlouvy, jestliže odvolací soud dospěl k závěru, že taková smlouva úpadce nezavazuje, takže na ni lze nahlížet, jako kdyby nebyla uzavřena.

III. K vydržení.

Na základě ustanovení § 129 odst. 1, § 130 a § 134 zákona č. 40/1964 Sb., občanského zákoníku, dospěl odvolací soud k závěru, že desetiletá vydržecí doba začala žalobcům běžet až od právní moci rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 4. Tento rozsudek nabyl právní moci 30. 9. 1999, takže vydržecí doba začala běžet dne 1. 10. 1999 a její konec by připadl na 1. 10. 2009. Běh původní vydržecí doby (jež by v daném případě začala běžet od 4. 6. 1996, kdy nastal účinek vkladu vlastnického práva do katastru nemovitostí) „byl přerušen“, neboť právě žaloba o určení neplatnosti kupní smlouvy musela u žalobců objektivně vyvolat pochybnost o

tom, že jim sporná věc patří (přestože žaloba byla zamítnuta). Běh nové vydržecí doby byl pak opětovně „narušen“ podáním správce konkursní podstaty z 18. 5. 2009, a následnou výzvou konkursního soudu z 19. 5. 2009, k podání vylučovací žaloby. Žalobci tak nemohli sporné nemovitosti vydržet, neboť je nedrželi nepřetržitě po dobu deseti let.

Důvod k vyloučení sporných nemovitostí ze soupisu majetku konkursní podstaty dle § 19 odst. 2 zákona č. 328/1991 Sb., o konkursu a vyrovnání, tak ve světle závěrů obsažených v rozhodnutí Nejvyššího soudu sp. zn. 29 Cdo 2086/2000 (jde o rozsudek ze dne 30. 5. 2002, uveřejněný pod číslem 27/2003 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek) dán není, neboť žalobci neprokázali, že jim svědčí vlastnické právo vylučující soupis.

Žalobci podali proti rozsudku odvolacího soudu dovolání, namítajíce shodně, že je dán dovolací důvod dle § 241a odst. 2 písm. b) o. s. ř., a požadujíce, aby Nejvyšší soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil odvolacímu soudu k dalšímu řízení.

Naplnění uplatněného dovolacího důvodu pak oba dovolatelé spatřují v následujících skutečnostech:

I. Ke způsobu jednání a podepisování za pozdějšího úpadce.

Potud dovolatelé mají za správný názor soudu prvního stupně (jemuž odvolací soud nepřisvědčil), dovozujíce shodně s ním, že skutkové okolnosti případu vylučují neplatnost nebo neúčinnost kupní smlouvy pro rozpor s ustanovením 13 odst. 2 obch. zák. (v rozhodném znění).

II. K překážce věci pravomocně rozhodnuté.

Rozsudkem ve věci vedené u Obvodního soudu pro Prahu 4 pod sp. zn. 28 C 323/98 byla zamítnuta žaloba pozdějšího úpadce jak co do požadavku na určení neplatnosti kupní smlouvy, tak co do požadavku na vydání sporných nemovitostí. Je pravdou, že pozdější úpadce tehdy namítal neplatnost kupní smlouvy dle ustanovení § 39 obč. zák. pro porušení ustanovení § 45 odst. 1 zákona č. 92/1991 Sb. a že určovací žaloba byla zamítnuta „jako nadbytečná“, její (ne)platnost však soud musel řešit jako předběžnou otázku v rámci žaloby na plnění. V tomto rozhodnutí soud dospěl k závěru o platnosti kupní smlouvy. Při námitce neplatnosti právního úkonu dle § 39 obč. zák. posuzuje soud v řízení takový úkon z hlediska naplnění všech zákonných ustanovení. Zamítl-li tedy soud žalobu na vydání nemovitostí proto, že kupní smlouva je platná, pak mají dovolatelé pochybnosti, zda v tomto řízení může soud dospět k závěru, že kupní smlouva úpadce nezavazuje, takže na ni lze nahlížet, jako by nebyla uzavřena.

III. K vydržení.

Odvolací soud zásadně pochybil, jestliže uzavřel, že vydržecí doba začala běžet až od právní moci rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 4 (od 1. 10. 1999). Vzhledem k ustanovení § 134 odst. 1 a 4 a § 112 obč. zák. by se vydržecí doba (která začala běžet 4. 6. 1996) po dobu soudního řízení ve věci vedené u Obvodního soudu pro Prahu 4 pod sp. zn. 28 C 323/98 (tedy v době od 11. 11. 1998 do 30. 9. 1999) pouze stavěla. Názor odvolacího soudu, že vzhledem k onomu řízení došlo k přerušení (přetržení) vydržecí doby (zformulovaný bez vysvětlení, proč soud nepoužil ustanovení o stavění vydržecí doby), je nesprávný a zákonem nepodložený.

Zákonem č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenčním zákonem), byl s účinností od 1. 1. 2008 zrušen zákon o konkursu a vyrovnání (§ 433 bod 1. a § 434), s přihlédnutím k § 432 odst. 1 insolvenčního zákona se však pro konkursní a vyrovnací řízení zahájená před účinností tohoto zákona (a tudíž i pro spory vedené na jejich základě) použijí dosavadní právní předpisy (tedy vedle zákona o konkursu a vyrovnání, ve znění účinném do 31. 12. 2007, i občanský soudní řád, ve znění účinném do 31. 12. 2007). Srov. k tomu též důvody

rozsudku Nejvyššího soudu ze dne 29. 9. 2010, sp. zn. 29 Cdo 3375/2010, uveřejněného pod číslem 41/2011 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek – dále též jen „R 41/2011“).

N e j v y š š í s o u d zrušil rozhodnutí odvolacího soudu a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Z o d ů v o d n ě n í :

Dovolání v této věci jsou přípustná dle ustanovení § 237 odst. 1 písm. a) o. s. ř.

Vady řízení, k nimž Nejvyšší soud u přípustného dovolání přihlíží z úřední povinnosti (§ 242 odst. 3 o. s. ř.), nejsou dovoláním namítány a ze spisu se nepodávají, Nejvyšší soud se proto – v hranicích právních otázek vymezených dovoláním – zabýval tím, zda je dán dovolací důvod uplatněný dovolateli, tedy správností právního posouzení věci odvolacím soudem.

Právní posouzení věci je obecně nesprávné, jestliže odvolací soud posoudil věc podle právní normy, jež na zjištěný skutkový stav nedopadá, nebo právní normu, sice správně určenou, nesprávně vyložil, případně ji na daný skutkový stav nesprávně aplikoval.

Skutkový stav věci, jak byl zjištěn soudy nižších stupňů, dovoláním nebyl zpochybněn a Nejvyšší soud z něj při dalších úvahách vychází.

K jednotlivým dovolacím argumentům uvádí Nejvyšší soud následující:

I. Ke způsobu jednání a podepisování za pozdějšího úpadce.

V dovolacích argumentech Nejvyšší soud neshledává důvody, pro které by měl pro danou věc popřít platnost závěrů, jež k výkladu ustanovení § 13 odst. 2, § 28 odst. 1 písm. e) a § 191 odst. 1 obch. zák. (v rozhodném znění) podal (nejen) v rozsudcích sp. zn. 29 Cdo 3025/2000 a 29 Cdo 2636/2009 (z nichž druhý se týkal přímo právních úkonů stejného úpadce), ze kterých napadené rozhodnutí vychází. Právní posouzení věci odvolacím soudem je v dotčeném ohledu správné.

II. K překážce věci pravomocně rozhodnuté.

Podle ustanovení § 135 o. s. ř., soud je vázán rozhodnutím příslušných orgánů o tom, že byl spáchán trestný čin, přestupek nebo jiný právní delikt postižitelný podle zvláštních předpisů, a kdo je spáchal, jakož i rozhodnutím o osobním stavu; soud však není vázán rozhodnutím v blokovém řízení (odstavec 1). Jinak otázky, o nichž přísluší rozhodnout jinému orgánu, může soud posoudit sám. Bylo-li však o takové otázce vydáno příslušným orgánem rozhodnutí, soud z něho vychází (odstavec 2).

Ustanovením, jež upravuje postup soudu v případech, kdy již bylo k tomu povolaným orgánem rozhodnuto o otázce, kterou sám řeší jako předběžnou, je právě § 135 o. s. ř. O případ podle odstavce 1 nejde. K odstavci 2 pak Nejvyšší soud uvádí, že tam, kde soudy v různých věcech mezi týmiž účastníky řeší jako předběžnou stejnou otázku (zde otázku platnosti kupní smlouvy), by sice měly postupovat tak, aby při posuzování stejné skutečnosti nedospívaly k rozdílným právním závěrům, s přihlédnutím k tomu, že skutkový stav věci může být v různých řízeních zjištěn odlišně, však nelze vyloučit ani možnost, že si různé soudy vyřeší tutéž předběžnou otázku rozdílně (srov. mutatis mutandis např. též rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 30. 9. 2009, sp. zn. 29 Cdo 726/2007). Závěr odvolacího soudu, že rozsudek ve věci vedené u Obvodního soudu pro Prahu 4 pod sp. zn. 28 C 323/98 nevytváří ve smyslu § 159a o. s. ř. překážku věci pravomocně rozhodnuté v řízení o této vylučovací žalobě jen proto, že v němž byla jako předběžná posouzena otázka platnosti kupní smlouvy (se závěrem, že kupní smlouva je platná), je tudíž správný. Ve světle závěrů přijatých ve výše zmíněném rozsudku Nejvyššího soudu sp. zn. 29 Cdo 726/2009 při výkladu § 135 odst. 2 o. s. ř. se však odvolací soud nedostatečně vypořádal s otázkou, proč ze závěrů zaujatých v rozsudku

Obvodního soudu pro Prahu 4 o platnosti kupní smlouvy nevycházel (vazba na ustanovení § 135 odst. 2 o. s. ř. je v jeho rozhodnutí opomenuta). Nevyjádřil se tedy k tomu, zda a v jakém směru byl skutkový stav zjištěný v této věci natolik odlišný od skutkového stavu věci, z nějž při svém rozhodnutí vyšel Obvodní soud pro Prahu 4, že dovoloval prolomení principu právní jistoty potud, že ve dvou různých řízeních mezi týmiž účastníky byla platnost kupní smlouvy posouzena odlišně.

Povinnosti vypořádat se s úpravou obsaženou v § 135 odst. 2 o. s. ř. se odvolací soud nezhostil závěrem, podle kterého v projednávané věci nebylo důvodu zabývat se platností kupní smlouvy, jestliže odvolací soud dospěl k závěru, že taková smlouva úpadce nezavazuje, takže na ni lze nahlížet, jako kdyby nebyla uzavřena. Předběžný úsudek (ve věci vedené u Obvodního soudu pro Prahu 4), že kupní smlouva uzavřená mezi účastníky je platná, totiž v sobě zahrnuje i závěr, že mezi účastníky došlo k jejímu uzavření.

K totožnému okruhu účastníků v tomto sporu a ve sporu vedeném u Obvodního soudu pro Prahu 4 pod sp. zn. 28 C 323/98 (co do postavení správkyně konkursní podstaty úpadce) srov. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 30. 11. 2009, sp. zn. 29 Cdo 124/2008, uveřejněný pod číslem 94/2010 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, jakož i rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 25. 2. 2010, sp. zn. 29 Cdo 2802/2008).

Právní posouzení věci odvolacím soudem je v popsaném směru neúplné a tudíž i nesprávné.

III. K vydržení.

Podle ustanovení § 134 obč. zák. oprávněný držitel se stává vlastníkem věci, má-li ji nepřetržitě v držbě po dobu tří let, jde-li o movitost, a po dobu deseti let, jde-li o nemovitost. Do doby podle odstavce 1 se započte i doba, po kterou měl věc v oprávněné držbě právní předchůdce (odstavec 3). Pro počátek a trvání doby podle odstavce 1 se použijí přiměřeně ustanovení o běhu promlčecí doby (odstavec 4).

Dle ustanovení § 112 obč. zák. uplatní-li věřitel v promlčecí době právo u soudu nebo u jiného příslušného orgánu a v zahájeném řízení řádně pokračuje, promlčecí doba od tohoto uplatnění po dobu řízení neběží. To platí i o právu, které bylo pravomocně přiznáno a pro které byl u soudu nebo u jiného příslušného orgánu navržen výkon rozhodnutí.

Závěr, že podáním vindikační žaloby (jež má u nemovitostí podobu žaloby na vyklizení) vůči oprávněnému držiteli se vydržecí doba nepřetrhuje, nýbrž staví, je závěrem obecně sdíleným, běžně dostupným a ustáleným v literatuře i v judikatuře. Srov. k tomu v literatuře např. díla Švestka, J. – Spáčil, J. – Škárová, M. – Hulmák, M. a kol: Občanský zákoník I. Komentář. 1. vydání, Praha, C. H. Beck 2008 (dále též jen „Komentář“), str. 704 nebo Eliáš, K. a kolektiv: Občanský zákoník. Velký akademický komentář. 1. svazek. 1. vydání. Linde Praha, a. s., Praha 2008, str. 594. V judikatuře srov. např. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 30. 11. 1999, sp. zn. 22 Cdo 296/98, uveřejněný pod číslem 18/2001 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek s právní větou, podle níž: „Podá-li vlastník žalobu o vyklizení nemovitosti proti oprávněnému držiteli, dochází dnem zahájení řízení ke stavení běhu vydržecí doby; okolnost, kdy byla žaloba doručena oprávněnému držiteli, tu není rozhodná“.

K situaci, kdy žalobci není uplatněné právo (pravomocně) přiznáno (žaloba je zamítnuta), se v literatuře uvádí (ve vztahu k běhu promlčecí doby, jež se podáním posléze zamítnuté žaloby stavěla), že poté již není aktuální uvažovat o promlčení daného práva, neboť novému projednání téže věci mezi týmiž účastníky brání překážka věci pravomocně rozsouzené (srov. opět např. Komentář, str. 566). Jak se ovšem podává z výkladu podaného výše, zamítnutí žaloby ve věci vedené u Obvodního soudu pro Prahu 4 překážku věci pravomocně rozhodnuté pro řízení v této věci nezaložilo a úvaha o „dalším“ běhu vydržecí doby má i poté svůj význam.

Podle Nejvyššího soudu je přitom zjevné, že pravomocné zamítnutí vindikační žaloby (respektive pravomocné zamítnutí žaloby na určení neplatnosti kupní smlouvy) má stejný důsledek, jako kdyby ke stavení běhu vydržecí doby vůbec nedošlo. Oprávněný držitel, jenž svou držbu obhájil v soudním sporu o vydání věci (respektive ve sporu o určení neplatnosti kupní smlouvy, kterou věc nabyl do svého vlastnictví) tím, že žaloba vůči němu byla pravomocně zamítnuta, se totiž již z povahy věci nemůže ocitnout v horším postavení, než v jakém by se nacházel, kdyby taková žaloba vůči němu nebyla vůbec podána nebo kdyby řízení o takové žalobě bylo zastaveno např. pro zpětvzetí žaloby (k tomu srov. v literatuře opět Komentář, str. 567).

Napadené rozhodnutí se od ustáleného závěru o tom, že podáním vindikační (určovací) žaloby se vydržecí doba staví (nikoli přetrhuje), odchyluje argumentačně nepodloženým a dosavadní literaturu a judikaturu opomíjejícím názorem, že běh původní vydržecí doby (jež by v daném případě začala běžet od 4. 6. 1996, kdy nastal účinek vkladu vlastnického práva do katastru nemovitostí) byl v důsledku zahájení řízení ve věci vedené u Obvodního soudu pro Prahu 4 „přerušen“ a že ta začala znovu běžet až od právní moci zamítavého rozsudku v oné věci. V tomto ohledu je napadené rozhodnutí zjevně nesprávné.

Nejvyšší soud proto, aniž nařizoval jednání (§ 243a odst. 1, věta první, o. s. ř.), napadené rozhodnutí zrušil včetně závislých výroků o nákladech řízení a vrátil věc odvolacímu soudu k dalšímu řízení (§ 243b odst. 2 a 3 o. s. ř.).

Právní názor dovolacího soudu je pro odvolací soud (soud prvního stupně) závazný.

Pro úplnost Nejvyšší soud dodává, že v další fázi řízení by odvolací soud neměl přehlédnout, že v důsledku mylné představy soudu prvního stupně o tom, že řízení lze vést podle občanského soudního řádu v aktuálním znění a že na spor vyvolaný konkursem podle zákona č. 328/1991 Sb. lze aplikovat zákon č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve znění účinném od 1. 1. 2008, nebyl dosud řádně vybrán soudní poplatek z podané žaloby, což může mít (podle způsobu rozhodnutí o věci samé) vliv na rozhodování o nákladech řízení před soudem prvního stupně. Této otázce je nutno věnovat pozornost i vzhledem k možným přenosům poplatkové povinnosti (§ 2 odst. 3 a 5 a § 3 odst. 2 a 3 zákona č. 549/1991 Sb.).

Ve světle závěrů obsažených v R 41/2011 se totiž pro spor vyvolaný konkursem podle zákona č. 328/1991 Sb. uplatní jako „dosavadní právní předpis“ ve smyslu § 432 odst. 1 insolvenčního zákona také příslušná ustanovení zákona č. 549/1991 Sb. ve znění účinném do 31. 12. 2007, bez zřetele k tomu, zda takový spor byl zahájen žalobou podanou po 1. 1. 2008, případně žalobou podanou po 1. 7. 2009. Tomu ve shodě s položkou 2 písm. a) Sazebníku poplatků a poznámkou č. 3 k této položce odpovídá u každého ze žalobců (poplatníků), kteří se každý samostatně domáhají vyloučení jedné ideální poloviny sporných nemovitostí, soudní poplatek za žalobu ve výši 3000 Kč.

Rovněž jen pro úplnost Nejvyšší soud k požadavku dovolatelů na odložení vykonatelnosti napadeného rozhodnutí uvádí, že vykonatelnost rozsudku, jímž byla zamítnuta vylučovací žaloba podle § 19 odst. 2 zákona č. 328/1991 Sb., nelze odložit podle § 243 o. s. ř. (srov. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 19. 10. 2006, sp. zn. 29 Odo 905/2006, uveřejněný pod číslem 83/2007 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek).